

Szerkesztési iroda:
Nagyberek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Ploitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
v. natkozó felszólalások inté-
zendők
Telefon-szám 21

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy óra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■■

Nagyberek, 1911.

XL. évfolyam 168. szám.

Szerda, július 26.

A véderőreform igaz világitásban

— Tisza István beszédéhez. —

— Politikai munkatársunktól —

Budapest, jul. 26.

Nem tagadjuk, hogy Apponyi és Andrassy beszéde az amugy is terhes politikai atmosfért újabb izgató anyagokkal telítette és azt sem, hogy hatásuktól ideig-óráig féltettük a fórum hangulatát, amelynek higgadtságára éppen most olyan szüksége van az országnak, de amelynek feltüzelésére Apponyi úgy mint Andrassy minden szónoklatilag lehető elkövettek. És most megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy ez az aggodás pusztán rémkép volt. Beleopta talán a lelkünkbe az obstrukciók pusztításaira való emlékezés sivársága. De most már nyilván látjuk, hogy kézzel fogható ok igazán nincsen rá semmi.

Ezt a jól eső, sokkal felérő megnyugtató Tisza István grófnak köszönhetjük, aki a többségi sorokból elsőnek szólott bele a véderővitába és akinek mesteri beszéde jóvoltából mindjárt az első alkalommal bebizonyosodott, hogy többség a véderőjavaslatnál igazságosabb ügyet eddig még nem védett és hogy kisebbségi erőszak sem tombolt még soha oktalánabbul, mint éppen a mai. A frappáns meggyőzés ennek az igazságáról ott ült az arcokon, a jobbfelel és a bal mezőn egyaránt. A jobbfelel a lelkesedés kitöréseiben, amiket ez a beszéd az emberekből kiváltott. A bal mezőn pedig abban a magába szálló hallgatásban, ami a fél óra előtt még harcias sorokat lefogta.

Bocsássuk mindjárt előre, hogy Tisza nem maradt adós azért, amiért szóhoz engedték. Nem csapott rajta az obstrukción. Éppen csak hogy meglátta, de azután el is nézett mindjárt a feje fölött. És tette ezt azzal a fölényes tudattal, hogy igenis a nemzet döntött ennek a Háznak a véderőreformra vonatkozó illetékessége fölött. Hiszen a nemzet előtt annyira szó volt a véderőreformról, hogy még az ellenzék nagyobb része is kifejezte erre való hajlandóságát — engedmények ellenében. Csak a másik rész a Justh-párt helyezte fölébe a véderőnek — a bankot. Hogy milyen eredménnyel, ezt meggyőzően demonstrálják a választási eredmények.

Tisza beszédének elementáris ereje különben abban összpontosult s a véderőreform megítélésében ezt a szempontot ismertte el egyedül jogosultnak: szüksége van az országnak erre a fejlesztésre és szükséges-e az országnak a nagyhatalmi pozíció, igen, vagy sem? Higgadt, erőteljes megfontolással rakott érvet érv mellé és ellenállhatatlan erővel bizonyította be, hogy a véderőreformban tervezett fejlesztés mind a nemzeti erőgyarapodást mozditja elő. Hogy ezen a Hadak útján, a Duna

mentén mindig csak fölényes erővei tudtuk megmaradásunkat biztosítani s hogy a jövőnk is csak akkor biztos, ha tiszteletet gerjesztő hadierőre támaszkodhatunk.

A többi állam erejéhez mérten a miénk fogyatékoságát elismeri az ellenzék is. Mi cimen tagadjuk meg tehát a fejlesztést? Az egyik az engedmények, a másik a választójog junktimába kapaszkodik. Amazok élén Andrassy még az atyja emlékével is argumentál, holott éppen Andrassy apjának 1889-iki véderőbeszéde bizonyítja legerősebben a fú alapos eltévelyedését a junktimos engedmények utvesztőjében. A választójogi junktim hiveinek épp ily kevés az igazságuk. Annak a választónak bizonyosan kellemesebb, ha előbb kell három helyett két évig szolgálnia és csak azután — szavazhat.

Andrassy katonai álláspontjának teljes elváltozásában nem tud hinni. Hiszen Andrassy hajlandó volt egy esetleges Tiszavállalkozást támogatni, holott Tisza helyett Héderváry is egyazon katonai program alapján vállalkozott. Ugyanarra a támogatásra tehát, amelyre kilátása volt Tiszának, számíthatott volna Héderváry is. Ha tehát Andrassy mégis elzárkózik Héderváry s ennek folytán a véderőreform támogatásától, hát ez igazán nem Héderváry és a véderőreform következtelensége.

Ami pedig a nemzeti szellem térfoglalását illeti, arról Tisza István gróf olyan megnyugtató perspektívát rajzolt, amely megelégedéssel tölthet el minden hazafián érző magyar szívet. Elismeri, hogy a magyar előnyomulása egyenesen növelné a hadsereg értékét, ugyszintén a zászló, jelvény és több más érzéseink szerint való rendezése. De éppen azért, mert mindezek a dolgok komolyan számba veendő katonai értékeket képviselnek, nyugodtak lehetünk fölébe, hogy ezeket az értékeket mihamarabb maga a hadsereg igyekszik hasznára fordítani.

És így tovább.

Szük ahhoz az a keret, hogy felölelje mindazt, amit Tisza beszédében elmondott s amit tudnia kell mindenkinek, hogy a való képét láthassa a véderőnek és nem azt a torz igaztalanságot, amit róla Apponyi és Andrassy beszéde, vagy amit az obstrukció visszatükrözött. Minket, akik hallottuk, ez a beszéd megerősített abban a hitünkben, hogy itt nem egy kormány és nem egy párt muló érdekéről van szó. A nemzetnek az érdeke, hogy a véderőreform törvényé váljék és hogy a törvényben biztosított fejlődés által nemzeti erőnk és sulyunk meggyarapodjék. Hisszük, akik olvasni fogják Tisza beszédét, ugyanazon érzésekkel tesszik le, mint mi.

A munkásbiztosító pénztár közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyberek, jul. 26.

A nagyberekkeri kerületi munkásbiztosító pénztár Köves Pál alelnök elnök-
léseivel vasárnap délután tartotta meg az évi rendes közgyűlést a Rózsa-szálloda külön termében a pénztár tagjainak élénk részvételével.

A közgyűlés előadója Mattanovich Béla ügyvezető-igazgató volt, míg a jegyzőkönyvet Wahl Ferenc nyilvántartó vezette. A gyűlésről a következő részletes tudósításunk számol be:

Az elnök megnyitó beszéde után a közgyűlés jegyzőkönyvhitelítőkül a munkaadók részéről Friedmann Bélát, Strasser Jakabot és Benó Mihályt, a biztosítottak részéről pedig Weber Andrást, Csernik Samut és Heinrich Domokost választotta meg.

Mattanovich Béla ügyvezető-igazgató ezután felolvasta az igazgatóság évi jelentését, mely szövege a következő:

Amidőn a nagyberekkeri ker. munkásbiztosító pénztár 1910. évi zárszámadását, vagyonmérlegét és eredmény-számláját a közgyűlés elé terjesztjük, megelégedéssel állapítjuk meg, dacára, hogy a folyó évi kiadások a múlt évekhez hatalmasan emelkedtek, mindazonáltal sikerült magunkat az activ vagyonnal záruló pénztárakhoz felküzdeni, amennyiben a folyó évi eredmény mint kezelési felesleg 4298 korona és 2 fillérrel zárult.

A folyó évi betegsegélyző járulék-hátralék 32325 korona 59 fillér, mely első pillanatra, mint hátralék, nagynak tűnik elő. Azonban a tényleges hátralék alig 12000 koronát teszen ki, mert a havi átlagos járulékelőírás körülbelül 12000 korona és ebből december hónapban — miután az előírás minden hónap 20ika körül készül el, másrészt meg karácsonyi és újévi ünnepek előtt lévén — a novemberi előírásból, 1910. évben csak körülbelül 4000 korona folyik be, tehát a novemberi előírás többi különbözete körülbelül 8000 koronát — és végre a teljes december járulékelőírás, mely csak januárban adatik ki a munkaadóknak befizetés végett — tulajdonképeni hátralékoknak tekinteni nem lehet, mert ezek már a reá következő hónapban — mely azonban már 1911. évbe esik — befolyának.

A folyó évben a közgyűlési kiküldöttek megbízásának ideje a pénztár teljes területén lejárván, az új választása 1910. évi március hó 13-án ejtetett meg 8 szavazatszedő-bizottság előtt s habár a választás az ide vonatkozó rendeletek legszigorubb figyelembe vételével vezetett, az mindazonáltal megfélebbtetett, azonban a felebbezés dacára új választás elrendelése szükségesnek nem mutatkozik, mert a választás megsemmisítésére alapos ok nincsen.

A múlt évi közgyűlés, habár a szabad orvos választás mellett döntött, az mindazonáltal keresztülvihető nem volt, miután felettes hatóságunk a t. közgyűlés eme határozatát jóvá nem hagyta. E helyett egyöntetűen az összes pénztárak orvosai részére illetmény- és fegyelmi-szabályzatot dolgoztatott ki és az orvosok fix-fizetési rendszere állapotott meg.

Ezeket előre bocsájtva, kérjük a t. közgyűlést az önkormányzati szerveknek a felmentést megadni és alábbi indítványainkat határozati javaslatként emelni.

A tárgysorozat 5. pontjához javasoljuk, mondja ki a közgyűlés, hogy az 1910. évi felesleg egyharmad része házvé-telalpra fordítassék.

A tárgysorozat 3-ik c) pontjához javasoljuk, hogy a közgyűlés az 1910. évi feles-

leg egyharmad részének 10%-át tisztviselői jutalékként engedélyezze.

A tárgysorozat a tő. pontjához javasoljuk, mondja ki a közgyűlés, hogy a pénztár alapszabályainak 7-ik §-át olyképp módosítja, hogy a természetbeni élelmezés napi egyenértékét Nagybecskerek városára és a többi kerületi községekre nézve havi 30 koronában állapítja meg.

A természetbeni lakás havi egyenértékét Nagybecskerek városában érintetlenül hagyja, míg a kerületi községekre nézve: egy egyszobás lakás (konyhával) 6, egy kétszobás lakás (konyhával) 12, egy háromszobás lakás (konyhával) 18, egy négyszobás lakás (konyhával) 24 koronában állapítja meg.

A világitást a városban havi 2 koronában, a községekben havi 1 koronában állapítja meg. A fűtést a városban havi 5 koronában, a községekben havi 4 koronában állapítja meg. Az egyéb természetbeni járulékoságok, mint liszt, gabona, rozs, burgonya, fa, szén stb. mindenkor a napi árfolyamban számíthatók.

Ezután a felügyelő-bizottság jelentését olvasták fel, amely szerint a bizottság az 1910. évi számadásokat felülvizsgálta és azokat rendben találta. A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, a bizottság tagjainak pedig a kért felmentvényt megadja.

A mérleg szerint a munkásbiztosító pénztár mult évi kezelési feleslege 4298 korona és 2 fillér, melynek egy harmad részét a közgyűlés a pénztár házépítési alapjához csatol, míg egy harmincadik részét a tisztviselők jutalmazására fordítja.

A jövő évi költségvetés megállapítása után a közgyűlés az alapszabályok 7. §-ban javasolt módosításához hozzájárult, majd a bábapénzt a pénztár egész területére nézve 4 koronában állapította meg.

Végül a választások következtek. A szavazatszedő-bizottság elnöke volt a munkaadók részéről Szűcs Gábor, a biztosítottak részéről pedig Jacobs Károly.

A választás eredménye a következő: Igazgatósági rendes tagnak a gyári csoportból Mayer Rezsőt, póttagnak pedig Guttmann Mórt, ugyancsak póttagnak az ipari csoport biztosított tagjai részéről Weber András, Streff Márton, Csebzánin Zsivát, a kereskedelmi csoportból Bogolyovics Márton és Janczer Mihályt választották meg.

Felügyelő-bizottsági póttag lett a kereskedelmi csoportból Wolf Mihály, míg az országos pénztári közgyűlési kiküldött póttagokká a biztosítottak részéről Köves Pált, Jacobs Károlyt és Hoff Mihályt, választott bírósági helyettes ülnököknek pedig Eizenbart Jánost, Cservenyanszki Istvánt, Halász Ernőt, Láng Józsefet és Nedl Ferencet választották meg.

Több kisebb jelentőségű folyó ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő telefonszám (118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Augusztus 31. a torontáli orvos-egylet közgyűlése.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

— **A főgimnázium államsegélye.** Ma érkezett le a vallás- és közoktatási miniszter leirata, amely szerint a nagybecskereki főgimnáziumnak az 1911-ik évre 22 ezer korona államsegélyt utalványoz ki. Az államsegély a leirat szerint elsősorban a tanári fizetések javítására, azután a netán fenmaradó összeg tanszerek és iskolai butorok beszerzésére fordítandó.

— **Esküvő.** Dr. Peics Áron törökbecsei orvos ma esküdött örök hűséget néhai Fuka Sebestyén itteni honvédszázados bájos és nagyműveltségű leányának Zsófiának. A polgári esküvő ma délelőtt 11 órakor volt a helybeli állami anyakönyvi hivatalban, míg az egyházi esküvőt holnap délelőtt tartják meg a belvárosi gör. kel. templomban.

— **Utóállítás.** A város főjegyzői bivalata mint katonaugyosztály ezután is közli, hogy Nagybecskereken a legközelebbi utóállítás augusztus hó 5-én reggel fél 9 órakor lesz a Rezső-laktanyában.

— **Az elemi iskolák köréből.** Bányai Jakab, a nagybecskereki Eötvös-utcai állami elemi iskola igazgatója ma nyári üdülésre utazott s távolléte alatt az igazgatói teendőket ifj. Szabó Bertalan áll. elemi iskolai tanító látja el.

— **Az első autobus Nagybecskereken.** Valóságos szenzációt keltett ma Nagybecskereken egy eddig nálunk ismeretlen alkotmány: az autobus, ami magyarul motoros társaskocsit, vagy még magyarul automobilonibuszt, avagy omnibuszautobuszt jelent. (Nagyon meleg van. — *A szedő.*) A Ferenc József-téren jelent meg a déli órákban az első autobus s mikor megállt nyomban nagy embersereg vette körül, mert azt hitte, hogy egyuttal tanuja lesz a nagybecskerek—szeged—kikindai vasutrézvénytársaság megpukkanásának. Sajnos, egyelőre még nem tartunk itt. Az autobus egy basahidi kisvállalkozó társaságé, amellyel Nagyikinda—Basahid—Melence közt kísérletezik a személyszállítással s ha utasa van, behozza Nagybecskerekre és el is viszi innen. Ma behozott egy utast Basahidról az autobus és így láthatuk meg a helyi érdekű vasut konkurrensét s déli 12 órakor néhány nagybecskereki utassal tovább száguldott. Az autobus igen tetszetős külsejű s egyelőre 35—40 kilométer gyorsasággal megy, úgy hogy jó másfél óra alatt megteheti Nagybecskerek és Nagyikinda között az utat. Mindenesetre jó volna valamely ügyes vállalkozó csoportnak az autobus közlekedést megvalósítani. Minden körben a legteljesebb támogatásra számíthatna.

— **Eljegyzés.** Weisz Lipót nagybecskereki kereskedő, a Benó testvérek cég alkalmazottja eljegyezte Steiner Sámuel itteni kereskedelmi ügynök kedves és szeretetreméltó leányát Idát.

— **Csávossy Gyula báró ügye.** A nagyikindai kir. törvényszék három napig tartó tárgyalás után tegnap hozta meg idősebb báró Csávossy Gyula gyermekeinek apjuk gondnoksága alá helyezése kérdésével kapcsolatban beadott zárlati kérelme tárgyában a határozatot. Dr. Polónyi Dezső, ifj. Csávossy Gyula és többen a kérelmezők napok óta itt tartózkodtak már és a becsülökkel és az esetleges gondnokokkal a terméseredményre hivatkozva sürgették a döntést. Miután időközben az orvosi jelentések is megérkeztek, a törvényszék a kérelemnek nem adott helyt és így a husz milliónyi vagyonra sem rendelte el a zárlatot.

— **Országos vásár.** A temesvári rendőrfőkapitányság tudatja, hogy az ottani Szt. Jakabi országos vásárt folyó év augusztus hó 10-től 14-ig bezárólag fogják megtartani. A vásárra szabályszerű járattal és vézmentes területről mindenféle állat felhajtható.

— **Félig forrunk. — 50 fok Celsius.** Lassankint elérkezünk ahhoz az időhöz, amikor a takaréktűzhelyen eloltjuk a tüzet s az ételeket egyszerűen kitesszük a napra s ott főzünk. Mert félig már forrunk. Ma délutáni egy órakor ugyanis a hőmérő a napon ötven fokot mutatott Celsius szerint, ami ha az amerikai rekordra vágyunk, kilencven fok Fahrenheitet jelent. Persze ez nem a tényleges meleget jelenti, mert hiszen ilyen tüzet nem bírunk ki s a növényi élet például néhány perc alatt elpusztulna ötven fokos meleg mellett. Azonban az árnyékban is magasra szökik a hőmérő, mert ma délben például 35 fokot mutatott, ami megközelíti az Alföldnek husz esztendő alatt legnagyobb forróságát. Ez a nagy forróság 1892 augusztus 15-én volt, amikor 37.5 fok meleg volt. Hogy lesz-e részünk az idén is ilyen melegben, azt nem tudjuk, de nem is kívánjuk, mert elvégre elég ha az aszfalt elolvad s nekünk nem muszáj okvetlenül összevegyülnünk az aszfalttal.

— **A délvidéki hamiskartyások.** Mint Temesvárról jelentik, a letartóztatott hamiskartyások ügyében tegnap újabb fordulat állott be. A gyanúsítottak, Román Miron és Groszmann Endre, az előzetes letar-

tóztatást elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen felfolyamodást jelentettek be a temesvári királyi törvényszék vádtanácsához, amely tegnap foglalkozott ez ügyvel. A vádtanács tegnap délelőtt tartott ülésében Gerdánovits Sándor táblabíró elnöklete alatt a vizsgálóbírói előzetes letartóztatást elrendelő végzést helybenhagyta és a vádlottak fogvatartását elrendelte.

— **Arató-ünnepély Nagybecskereken.** A Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete helybeli fiókjának közreműködése mellett és az összes torontálmegyei fiókok bevonásával folyó évi szeptember hó 10-én Nagybecskereken gazdasági cseléd- és munkásjutalmazással egybekötött nagyobb szabású arató-ünnepélyt rendez a földmivélsügyi m. kir. kormány támogatásával. Ezen ügyben a helybeli fiókegyesület a napokban Dold István központi ügyvezető-titkár jelenlétében gyűlést tartott a gazdasági ünnepély előkészítése céljából. Az ünnepély keretében tartandó vándorgyűlés egyik pontja, dr. Anna Ernő, az ujonnan megválasztott torontálmegyei kerületi egyesületi elnök beiktatása lesz. A környékbeli fiókegyesületek ajánlatára 30—40 gazdasági munkás között pénzzutalmat és elismerő oklevelet oszt ki az egyesület. Az ünnepélyt a németvárosbeli gazdasági szövetkezet helyiségében, illetve annak árnyékos udvarán tartják meg a délelőtt folyamán, déli 1 órakor nagy banket lesz a Rózsa-szálloda kertjében, amelyen az egyesület a kitüntetett munkásokat vendégül látja. A részletes programot legközelebb adja ki az egyesület központi vezetősége.

— **A nagyikindai anyagilkosság.** A Nagyikindán meggyilkolt özvegy Vajdicsné hullarészeit tegnap temették el. A gyilkossággal vádolt fiu Vajdics Misa letartóztatása után erősen tagadt, de amikor a véres ruhákat megmutatták neki, megtört s vallani kezdett. Elmondta, hogy május 20-án Mokrinban járt a vásáron s este amikor hazatért, a pénztét a szekrénybe zárta, aztán kiment az istállóba. Ott látta, hogy a sertéseknek kukoricát kell vennie, visszament tehát a pénztét, de akkor már üres volt az almárium, elvitte az anyja. Nagyon feldühödött ezért s amikor egy óra múlva visszajött, az anyját haragosan kérdőre vonta. Az öregasszony azt felelte rá, hogy az övé a pénz, övé a ház, a föld is, azt tehet, amit akar. Erre a fiu mérgében egy konyhakést rántott elő, leteperte az anyját s elmeteszte a nyakát. A vértől annyira nekivadult, hogy nem látott már semmit sem, egy fejszét ragadott s azzal darabokra vágta az anyja holttestét. Mikor véres tetét befejezte, a hullarészeket a kamrába dobta s megmosakodott. Este a vésoránál a felesége kérdezte, hogy merre van az édesanyja. Ő először nem akart felelni, de mikor faggatták, megmutatta a hullát a feleségének. Az asszony jajveszékelt, nem aludtak egész éjszaka s reggel kivitte kocsin a hullát és a véres ruhadarabokat a tiszahegyesi ut menti kukoricásba és ott elásta. Vajdicsné szintén letartóztatott.

Sport.

× Kerületi atletikai verseny Nagyikindán.

A nagyikindai atletikai klub, amely élénk sportéletet teremt Nagyikindán, augusztus 20-án délután 3 órakor „Délmagyarországi kerületi atletikai versenyt” rendez nagyikindai vásártéri sporttelepén. A versenyen először kerül mérkőzésre Nagyikinda város vándordíja, amelyet most alapított. A verseny programja a következő:

1. 100 yardos síkfutás. 2. 220 yardos síkfutás. 3. Egy negyed angol mértföldes síkfutás. 4. Egy fél angol mértföldes síkfutás. 5. 1 angol mértföldes síkfutás (junior). 6. Távolugrás (junior). 7. Magasugrás. 8. Diszkoszvetés. (junior). 9. Gerelyvetés, középfogással (junior). 10. Rudugrás (kerületi bajnoki). 11. Súlydobás. 12. 1600 méteres: 200—200—400—800 staféta futás. 13. Súlyemelés, 30 kilós, 2 karral (junior).

Versenyszámok együttléve egyszer mind egyesületek közötti pontversenyt is képez, melynek győztese egy évre birtokába veszi a Nagyikindai Club által: „Nagyikinda

város közönsége“. Serleg néven alapított vándordíjat. — Győztes az az egyesület, melynek ezen versenyekben első, második és harmadik helyre jutott versenyzői a legnagyobb helyezési pontszámot érték el. Az első hely 5, a második 3, a harmadik 1 pontot számít. A serleg végleges birtokba vétele három egymásutáni győzelemhez van kötve. 2. Díjazás: A 10 pont alatti bajnok versenyszám győztese: „Délmagyarország bajnoka 1911“ címet és a szövetség nagyezüst, a második kisezüst és a harmadik a szövetség bronzérmét nyeri. Az összes többi számokban az első nagyezüst, a második kisezüst és a harmadik bronzérmét nyer. A második díj legalább 3 és a harmadik díj legalább 5, induló, a 12-ik versenyszámnál a harmadik díj csak 4 induló esetén adatik ki. Az éremdíjakon kívül az 1., 3., 4., 7., 9., 11. és 13. pontok alatti versenyszámoknál külön tiszteletdíj adatik. A verseny a M. A. Sz. szabályai szerint rendezetik. Nevezési díj: a bajnoki számban 4 korona, a stafétánál csapatonként 5 korona és a többi számokban 2 korona. Nevezési határidő: 1911. évi augusztus hó 8-ik napjának esteli 6 órája. Nevezések csak a M. A. Sz. által kibocsájtott úrlapokon fogadtatnak el. Tétel és nevezések: Kajtár Jenő a N. A. C. elnöke (rendőrkapitányság) címre küldendők. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók.

TÁVIRATOK.

Csupa technikázás.

Obstrukciós szabadságkérések. — Névszerinti szavazások. — Interpellációk.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagyon meleg lévén, az ellenzéki koponyák annyira kiszáradtak, hogy mára már nem akadt az obstrukciós táborból egy szónok sem a vitatkozásra s így az obstrukciósok a mai ülésen csak technikáztak. Ugyiszlóván az egész ülésen szörnyűséges unalom közepette csak névszerinti szavazás folyt az obstrukciós szabadságkérések felett. Az ülés végén volt ugyan egy-két interpelláció is, de ezeket is csak az obstrukcióhoz lehet sorozni. A véderővitáról persze így nem volt szó.

Az ülésen Kabos Ferenc elnökölt s az ülés megnyitása után nyomban következtek

az obstrukciós szabadságkérések és névszerinti szavazások.

Először a tegnaptól mára halasztott névszerinti szavazásokat intézték el, azután két mai kérvény felett szavaznak szintén névszerint, majd két kérvény felett a szavazást holnapra halasztják.

Ez a technikázás eltart fél kettőig, amikor

az interpellációkra

került a sor.

Az interpellációs könyvbe hat régi és két új interpelláció van bejegyezve.

Elnapolási hírek.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ellenzéknek leghőbb vágya, a leghősiesebb harci kedv mellett is egy jó fajta kis nyári szünet volna. Mivel pedig erről szó sem lehet, elnapolási híreket röppentenek a levegőbe s azt mesélik, hogy a képviselőházat három és fél hónapra elnapolnák. De szívüknek ez a vágya sem teljeseedik, amit bizonyít az, hogy az elnapolási híreszteléseket illetékes helyről ma határozottan lecafolják.

Székely Bécsbe repült.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Székely Mihály a magyar repülőmester tegnap délután Győről Pozsonyba repült és itt leszállt. Székely ma reggel háromnegyed 6 órakor Pozsonyban ismét felszállt s délelőtt 10 órakor Bécsbe érkezett, ahol a fischamendi repülő-téren simán leszállt.

A hőség.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országos központi meteorológiai intézethez érkezett jelentések szerint a hőség az egész országban változatlanul tart, sőt egyes vidékeken fokozódik. A legnagyobb a hőség Félégyházán, ahol 40 fok meleg van, Pécsen, ahol 36 fok a meleg és Poprádon, ahol tegnap 35 fok volt a hőség. Pécsen a lakosság egy része künn alszik az utcákon.

Leégett templom.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Debrecenből sürgönyzik, az ottani református templom kigyuladt s ugyiszlóván teljesen leégett.

A Kowald-gyár újabb halottja.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Kowald fele halálgárban történt legutóbbi robbanásnak negyedik sebesülte, Simon Sándor munkás ma szintén meghalt.

Nagy tűz.

Budapest, július 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Poprádról sürgönyzik, Ágost Fülöp herceg ottani gőzfürésztelepe tegnap kigyuladt és teljesen leégett. A kár százezer korona.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata július 26.

Buza (júliusra)	21:60	—
Buza (augusztusra)	22:08	—
Rozs (júliusra)	17:68	—
Rozs (októberre)	—	—
Zab (júliusra)	—	—
Tengeri (júliusra)	14:84	—
Tengeri (októberre)	14:18	—

Közgazdaság.

Placi árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskerek legutóbb megtartott hetivásár alkalmával:

Buza	50 kgr.	10:80	korona.
Kétszeres	„	6:—	„
Rozs	„	6:—	„
Árpa	„	7:50	„
Zab	„	8:50	„
Kukorica (uj)	„	7:40	„
Repce	„	12:30	„
Széna I.	„	7:—	„
Széna II.	„	6:—	„
Szalma I.	„	5:—	„

Irodalom.

* Nyáron, amikor a nap erősen tüzel, minden ember pihenést, üdülést keres, ami természetes is. Mert aki egész éven át munkával tölti idejét, joggal tarthat igényt egy kis pihenésre. És erre legalkalmasabb a csodás szép nyár. Az iskolágyermek vakációja is az év eme legszebb szakába esik s így minél több időt kinn tölthetnek a szabadban. E mellett azonban nem árt egy kis szellemi felfrissítő sem, mihez bőséges anyagot nyújt Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás. Legújabb július 23-iki számában szintén akadnak szebnél szebb olvasmányok, ugymint Ábrányi Emil verse, Szabóné-Nogáll Janka és Jeszenszky T. Irén elbeszélése, Sebők Zsigmondtól Dörmögő Dömötör a Tátrában, Elek nagyapó meséje, cikk a kecskeméti földrengésről, Garay Ákos szép rajza Benedek bácsi versével, Zsiga bácsi tréfás története, Zsoldos László regénye, míg e szám gazdag és változatos tartalmát apró tréfák, a kis krónika rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ hiadóhivatala Budapest, IV., Egyetemutca 4. sz.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült helyi érdekű vasút részvénytársaság.

168/1911. s. Am.

756—1.1

Meghívó

a „Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült helyi érdekű vasút részvénytársaság“-nak 1911. évi augusztus hó 9-én (szerdán) délután 4 órakor Budapesten, IV., Veres Pálné-utca 30. sz. a. (I. emelet) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Napirend:

1. Határozat az alaptőke felemelése tárgyában.
2. Határozat a társasági alapszabályok módosítása tárgyában.
3. Határozat az üzemkezelési szerződéshez szükséges póthatározmány megkötése tárgyában.

Budapest, 1911. évi július hó 24-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottaik által résztvenni kívánnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 5 (öt) nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a helyi szokás szerinti pénztári órákban Budapesten: a Magyar Általános Hitelbank-nál (V., Fűrdő-u. 2. szám), Nagybecskereken: a Torontálvármegye értekeit kezelő pénztárnál, vagy a „Torontálvármegyei Takaré- és Hitelbank“-nál, M/m. Frankfurtban pedig a „Dresdner Bank“-nál letenni.

Az államkincstár és Torontálvármegye ezen kötelezettség alól fel van mentve.

Minden letett egész részvény egy szavazatra jogosít, míg a hányadrészvények birtokosai annyi szavazatot gyakorolhatnak, ahány egész részvényt képez hányadrészvénybirtokuk.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1911. évi május hó 1-ső napjától.

ERKEZIK.		óra
Nagybecskereki pályaudvarra.		perc
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt		9:28
Pancsováról délután		5:15
Budapest—Szegedről reggel		6:22
Budapest—Szegedről délután		5:04
Szegedről délelőtt		9:25
Budapest—Nagykikindáról este		9:45
Szécsányból este		6:40
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		
Zomb—Versec—Alibunár Temesvárról este		8:15
Módosról reggel		11:20
Pancsováról reggel		8:27
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8:23
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34
Szécsányból este		6:29
INDUL.		
Nagybecskereki pályaudvarról.		
Pancsovára délelőtt		8:10
Pancsovára este		7:15
Szeged—Budapestre délelőtt		10:03
Szeged—Budapestre este		7:24
Szegedre délután		1:12
Nagykikinda—Budapestre reggel		5:10
Zombolya—Temesvár—Versecre délután		4:15
Temesvár—Versec—Antalfalva—Pancsova—Alibunár reggel		3:33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25
Módosra délelőtt		11:00
Szécsányra reggel		6:31
Temesvár—módosai vonalon.		
Módosról—Temesvár délután		2:10
Temesvárról—Módosig délelőtt		11:00
Módos—zombolyai vonalon.		
Módosról—Zombolyára délután		1:40
Zombolyáról—Módosra délután		5:30
Szécsány—verseci vonalon.		
Szécsányról—Verseczre minden csütörtök és vasárnapon reggel		5:30

Hirdetéseket
jutányos árért közöl a
Torontál
pol. napilap kiadóhivatala.

385—1911. vht. sz.

748—1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszéknek 1910 évi 8177. számú végzése következtében dr. Nikolics György zombori ügyvéd által képviselt Kupuszarevics Lyubomir javára 1915 kor. 82 fill. s jár. erejéig 1910. évi szeptember hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kocsik, lovak, tengeri stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1910 évi V. 312/b. számú végzése folytán hátr. 477 kor. 72 fill. tőkekövetelés ennek 1906. évi augusztus hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 260 korona 40 fillérben bíróság már megállapított, költségek erejéig Torontálsziget községben adósok lakásán leendő megtartására 1911. évi **augusztus 3-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi 41. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Perlasz, 1911. évi július hó 16.

Szecsó Lajos,
kir. bír. végrehajtó

515/1911. sz. Aurélháza község előljárása.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az **aurélházi nagykorcsma**, melleképületeivel együtt f. évi szeptember 5-én d. e. 9 órakor Aurélháza község tanácsstermében tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen 1911. évi október 1-től kezdődő 3 (három) évre bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 800 kor., melynek 10% a bánatpénzben leteendő

Aurélháza, 1911. évi július 24.

753—3.1

A községi előljárók.

1911. P. v. 125. sz.

755—1.1

Árverési hirdetmény.

Halál Pál kiszombori lakos megkeresésére a nagyszentmiklósi kir. közjegyző távollétében közhírré teszem, hogy az általa állítólag Sorbán Antal kanaki lakostól f. évi június 30-án Csák községben vásárolt egy drb hét éves, **fekete, csillagos mén** s egy drb hét éves, **nyári-fekete, csillagos, elülső bal s mindkét hátulsó végtagjára kesely mén** az 1875. évi 37. t.-c. 347. §. 3. bekezdése értelmében Kiszombor községhezánál 1911. évi **július 28-án d. e. 9 órakor** nyilvános árverés útján eladatnak.

Az árverési vételár azonnal készpénzben fizetendő s a vevő köteles a megvásárolt mént azonnal átvenni.

Árverelőik minden egyes mén után 50 korona bánatpénzt tartoznak letenni.

A mén-lovak azon határozott feltétellel adatnak el, hogy hörgősek.

Ha a legtöbbet ígérő a vételárat azonnal le nem fizeti, bánatpénzét elveszti s azonnal újabb fogatosítandó árverésen részt nem vehet.

Nagyszentmiklós, 1911. évi július 25.

A kir. járásbíró-ság vezetője:
Lükő, kir. járásbíró.

Alsóelemér község előljáráságától.

603—1911. sz.

746—3.2

Árverési hirdetmény.

Alsóelemér község tulajdonát képező **nagyvendéglő és mészárszék** a hozzátartozó melléképületekkel külön-külön 1911. évi október hó 1-én kezdődő 3 évi időtartamra Alsóelemér községhezánál 1911. évi **augusztus hó 20-án délután 2 órakor** tartandó nyilvános szóbeli árverésen hasznbérbe adatnak.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alsóelemér, 1911. évi július hó 21.

Muszár János, jegyző. Gilyum, h. bíró.

Fűtő

(750—32)

110 korona

havi fizetéssel

azonnali belépésre

keresztetik

Városi villamműnél

Érettségizett**fiatalembert**
gyakornokul

keres a „Gazdák Biztosító Szövetkezeté”-nek torontálmegyei vezérképviselete **Nagybecskerek** en.
757—1.1

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett
kapható Nagybecskereken
közvetlenül a város mellett
egy

14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része
évi részletekben törleszti-
hető. A szőlőt esetleg két
parcellában is eladják. —

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.
472—x.26

Érettségizett**fiatalembert keres**
gyakornokul

helybeli iparvállalat.
Cím a kiadóhivatalban.

Fotografiai cikkek

Lumiére, Imperial, Lloyd le-
mezek, különféle levelezőlapok
és papirok, aranyfürdő és
fixirfürdők.

Metol, Hydrochinon s egyéb
vegyszerek.

Fixiró különként 60 fillér.

Cartonok, keretek, stativok, veres
lámpák, fürdőtálak, másolókeret-
tek, filmek, ragasztók s egyéb
szükségelt kellékek jutányosan
kaphatók.

Kovács Sándor drogériája
Nagybecskerek.

Telefonsz. 43.

Telefonsz. 43.

522—7127

Szén és coaks

szükségletét legelőnyösebben fedez-
heti, ha most tesz előjegyzést őszi
és téli szállításra

porosz kőszénre K 3 40

elsőrendű **dio coaksra K 4 30**

árban 100 kilónként, házhoz vagy
vasutállomásra szállítva

Dau Gyula cégnél
Nagybecskerek.

752—5.1

Használatlan, modern világos-
szürke

konyha-butor
azonnal eladó

elköltözés miatt.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy 32 év óta
főnnálló

vendéglő

házzal együtt

eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

744—33

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legjobb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.